

platform voor debat

HET PORTAAL

Rotterdams publiek kiest voor erotisch uitgaansgebied, maar heeft twijfels bij handhaving

De tippelzone aan de Keileweg gaat dicht en dus zoekt Rotterdam een nieuwe plek voor zogeheten laagdrempelige prostitutie. Moet het een erotisch 'fungebied' in het centrum van de stad worden of een desolate locatie aan de rand van de stad? De Rotterdammers kregen het woord. 'Als het maar gezellig is.'

Hoe kijken de Rotterdammers tegen de prostitutie in hun stad aan en welk prostitutiebeleid zou de gemeente moeten voeren? De gemeente met voorop wethouder De Faria (Veiligheid en Volksgezondheid) wilde hierover de mening van de Rotterdammers horen. Een gedurfd initiatief want prostitutie is en blijft een beladen onderwerp. Er werden drie publieksdebatten georganiseerd door stichting Het Portaal in opdracht van de gemeente. Gemiddeld vijftig mensen gaven hun mening in de debatten in het Theater Zuidplein, wijkaccommodatie De Tamboer in Crooswijk en wijkcentrum Het Peil in Prins Alexander. Een opkomst die garant stond voor een diversiteit aan meningen en invalshoeken, wat een goed beeld gaf van de sentimenten in de Maasstad. Door drie debatten te organiseren in plaats van één groot debat kwamen daadwerkelijk alle bezoekers aan het woord en voerde niemand de boventoon.

De avonden werden geopend door verantwoordelijk wethouder Rabella de Faria. Zij begon steevast te vertellen waar de debatten in elk geval níet over gingen: de overlast die wordt veroorzaakt door zwaar verslaafde prostituees en de types daaromheen. De tippelzone op de Keileweg wordt uiterlijk eind 2005 gesloten en daarom zoekt de gemeente een plek voor wat 'laagdrempelige prostitutie' wordt genoemd. Een open drugscene zoals op de Keileweg zal niet meer worden getolereerd, aldus de wethouder. De gemeente wil de zieke en zwaar verslaafde prostituees uit de prostitutie halen.

Opties

De wethouder presenteerde vier mogelijkheden voor laagdrempelige prostitutie. De eerste optie was de meest eenvoudige: geen prostitutie en dus ook geen overlast. De wethouder liet meteen doorschemeren hier geen voorstander van te zijn omdat er dan geen enkele controle mogelijk is. De tweede mogelijkheid is een kleine tippelzone ergens in de stad. Ook dit genoot niet de voorkeur van De Faria. Momenteel bezoeken dagelijks zo'n zeshonderd veelal mannen de Keileweg en aan zo'n vraag kan een kleine tippelzone niet voldoen, vond ze.

Raamprostitutie was mogelijkheid drie. Dat hoeven

natuurlijk niet een heleboel ramen in een straat te zijn, zei de wethouder. Een flatgebouw of grote garage zouden ook kunnen voldoen. Wel wees De Faria er op dat ook hier rekening moet worden gehouden met maar liefst zeshonderd mogelijke klanten per avond. De vierde en laatste optie had de voorkeur van wethouder De Faria: een gebied met raamprostitutie en tippelen ingebed in een (bestaand) uitgaansgebied. Iets soortgelijks als 'de walletjes' in Amsterdam. Een gebied waar ook 'gewone' mensen komen, waar cafeetjes zijn en feesten worden gehouden. Een plek die volgens de wethouder veilig is en waar sociale controle plaatsvindt. Ze sprak van een 'fungebied' en liet er overigens bij aantekenen dat dit de mening van 'de persoon Rabella de Faria' was.

Wethouder Rabella de Faria

Ontwerpwedstrijd

De introductie door de wethouder werd gevolgd door de presentatie van vier plannen die waren ingezonden voor de ontwerpwedstrijd van de Koninginnen van de Nacht voor een nieuw 'eroscentrum' in Rotterdam. De Koninginnen, prostituees van de Keileweg en schrijfster/columniste Carrie, ontvingen 108 inzendingen op hun verzoek een 'paleis' te ontwerpen, waar ook de Koninginnen een plaats kunnen krijgen. Deze wens werd door Carrie kracht bijgezet door op twee van de drie debatavonden met een aantal Koninginnen aan de deur van de debatlocaties, ook aandacht te vragen voor hun toekomst. Juryvoorzitter van de ontwerpwedstrijd Bert van Meggelen, presenteerde de ontwerpen Redlightplatform (bij de Oude Haven), Garage Rosso (bij de 's Gravendijkwal), Sex Tool Box (aan De Boompjes) en De Hof ('Shellgebouw' aan het Hofplein). De bijzonder creatieve ontwerpen bewezen dat laagdrempelige prostitutie niet per definitie

geassocieerd hoeft te worden met groezeligheid en illegaliteit.

Na de presentaties gaf presentator Peter Schuiten het woord aan de zaal door gebruik te maken van op een scherm geprojecteerde stellingen.

Debat theater Zuidplein

Het debat in het Theater Zuidplein werd gekenmerkt door de aanwezigheid van een groep journalisten. Daarnaast zaten er ook veel beleidsmakers en direct betrokkenen in de zaal. Belangrijk discussiepunt was het voorkomen van de drugsoverlast in een nieuw 'erotisch uitgaansgebied'. Prostitutie op zichzelf is niet zozeer het probleem; drugs, illegaliteit en vrouwenhandel vormen de problematiek, vonden velen in de zaal. De discussie beperkte zich grotendeels tot de heroïne prostitutie. De wethouder liet nog eens weten dat de zwaar verslaafde prostituees niet meegaan naar een nieuwe locatie. Zij zullen worden behandeld via een persoonsgebonden aanpak.

Het merendeel van de sprekers vreesde dat drugs en prostitutie moeilijk kunnen worden gescheiden. Zodra we accepteren dat prostitutie en drugs één probleem vormen, ligt de oplossing in de kleinschaligheid, zo werd gezegd. Dan is er meer aandacht voor individuele problemen.

Ook de locatie van een nieuw eroscentrum was punt van discussie. Volgens voorzitter Van Meggelen van de ontwerpwedstrijd, behoort een erotisch uitgaansgebied in het centrum van de stad. Daar zijn de meeste mensen en is de controle het grootst. Maar niemand wil zo'n centrum in zijn woonomgeving hebben, was een reactie uit de zaal.

Bij de keuze van een locatie voor prostitutie moeten de beheersbaarheid en controle mogelijkheden van doorslaggevend belang zijn, werd ook gezegd. Daarom werd gepleit voor locaties als het Noordereiland, een booreiland of een schip.

Inhoudelijke argumenten tegen prostitutie werden nauwelijks gehoord. Slechts een enkeling toonde zich tegen prostitutie, en wel op religieuze gronden.

Debat wijkcentrum De Tamboer

Het tweede debat, nu in wijkcentrum De Tamboer in Crooswijk, werd door veel 'gewone' burgers bezocht. In een goed gevulde zaal werd opnieuw gesuggereerd dat een nieuwe locatie voor laagdrempelige prostitutie beheersbaar en controleerbaar moet zijn. Ook de onvermijdelijke link tussen prostitutie, drugs en criminaliteit kwam aan de orde. Er werd nadrukkelijk aandacht gevraagd voor het groeiende probleem van de 'loverboys' die door middel van gunsten en pressie steeds jongere meisjes de prostitutie in drijven. Ook in Prins Alexander werd nadrukkelijk aandacht gevraagd voor het welzijn van de huidige prostituees.

Op de stelling dat een goed erotisch uitgaansgebied goed voor de economie en het imago van de stad is, werd smalend gereageerd; prostitutie hoort bij de grote stad, maar we moeten het niet romantiseren. Het blijft een probleem dat om een goed beleid vraagt, aldus diverse aanwezigen.

Aanwezige leden van het actiecomité Keileweg Weg reageerden geschrokken toen één van de gasten

suggereerde om van de Keileweg, immers reeds voorzien van een aantal voorzieningen, het erotisch uitgaansgebied te maken. De wethouder kon het actiecomité geruststellen: de tippelzone op de Keileweg gaat hoe dan ook dicht.

Voorbeelden van beleid in bekende rosse buurten in andere steden als Antwerpen, Hamburg en Amsterdam, werden door ervaringsdeskundigen in de zaal voorzien van enkele kritische kanttekeningen. Elke stad kent zijn eigen problematiek en geschiedenis en het is lastig positieve zaken te kopiëren. Toch zijn er aansprekende voorbeelden te noemen.

Debat wijkcentrum Het Peil

Het debat in Prins Alexander verliep rustig. Het is voor burgers in deze deelgemeente toch vooral een thema op afstand. Opnieuw werd de vrees geuit dat het uit elkaar halen van drugs en prostitutie moeilijk te realiseren zal zijn. Ook het probleem van de 'loverboys' kwam weer ter tafel. Over de locatie van een eventueel erotisch uitgaansgebied liepen de meningen uiteen, al waren er meer sprekers in buitenwijk Prins Alexander vóór een centrumlocatie.

Een deelnemer aan het debat bracht het probleem terug tot oer-Hollandse proporties: de prostitutie in Rotterdam moet gezelliger en netter worden. Als de prostitutie gezelliger en netter wordt, dan worden de vrouwen die werkzaam zijn in de prostitutie ook vrouwelijker. Want erg vrouwelijk zijn de dames van de Keileweg niet, zo sprak hij. 'We maken die vrouwen vrouwelijker', oftewel we vergroten de kwaliteit van het product. Juryvoorzitter Van Meggelen was het hartgrondig met hem eens en liet weten dat de oplossing zo ver mogelijk weg moet liggen van de tippelzone aan de Keileweg. Het moet niet morsig en vies, maar helder en schoon zijn. Bijvoorbeeld met een huisdealer voor verslaafde prostituees en zelforganisatie in plaats van pooiers. Een vertegenwoordigster van de Rode Draad, een organisatie die zich inzet voor de belangen van prostituees, liet weten dat het onmogelijk is om tippelen en raamprostitutie vlak bij elkaar te herbergen. Dat veroorzaakt ongezonde concurrentie omdat de prijzen van tippelen veel lager liggen. Ze pleitte wel voor een erotisch uitgaansgebied maar een duidelijke afstand tussen tippelzone en raamprostitutie. Een combinatie van tippelzone en kamerverhuur (voor 15 minuten) is wel mogelijk.

Conclusie

Uit de drie debatten kan worden geconstateerd dat de Rotterdammers begrijpen en accepteren dat er een plek in de stad moet zijn voor laagdrempelige prostitutie. Dat is een belangrijk gegeven voor de gemeente bij het formuleren van een nieuw prostitutiebeleid. Ook bleek dat publieksdebatten een nuttige aanvulling en informatiebron kunnen zijn voor beleidsmakers.

Daarnaast zorgden de drie debatavonden en vooral het gegeven dat de wethouder de mening van de burgers wilde peilen voor veel publiciteit in de diverse media en ook dat stimuleerde en stimuleert het publieke debat.

Of het erotisch uitgaansgebied een controleerbare plek als het Noordereiland moet worden of een locatie in het centrum van de stad werd niet duidelijk. Voorstanders voor een controleerbare plek gingen er veelal van uit dat prostitutie en drugs niet zijn te scheiden. Mensen die hier wél in geloofden, voelden vaak meer voor een centrumlocatie.

Duidelijk werd dat de huidige tippelzone op de Keileweg voor niemand aanvaardbaar meer is. Maar of het nieuwe erotische uitgaansgebied een 'pareltje voor de stad' en een 'fungebied' zal worden, zoals wethouder De Faria diverse malen betoogde, werd door velen hardop betwijfeld. Blijft overeind dat de door de wethouder gekozen optie vier, dat wil zeggen een kleine tippelzone in combinatie met raamprostitutie, verreweg de meeste aanhang had.